

MILJÖUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av markanvändnings- och bygglagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 juni 2006 en proposition med förslag till ändring av markanvändnings- och bygglagen (RP 81/2006 rd) till miljöutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 33/2006 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Auvo Haapanala, regeringsråd Helena Korhonen och byggnadsråd Matti Vaitilo, miljöministeriet
- konsultativ tjänsteman Pentti Vesterinen, finansministeriet
- lagstiftningsråd Eija Siitari-Vanne, justitieministeriet
- förvaltningsråd, juris doktor Kari Kuusiniemi, Högsta förvaltningsdomstolen
- överdomare Hannu Renvall, Åbo förvaltningsdomstol

- överdomare Pekka Kainlauri, Vasa förvaltningsdomstol
- direktör Leena Saviranta, Nylands miljöcentral
- upphandlingschef Merja Laitinen och direktör Jarmo Lindén, Statens bostadsfond
- samfundsdirektör Mika Mankinen, Kuusamo stad
- finansdirektör Raimo Kujansuu, Pirkanmaan Avo-asunnot Oy
- ordförande Herkku Hernesniemi, Boendeförbundet rf
- vicehäradshövding Kari Koho, Byggnadsindustrin RT rf
- jurist Marina Furuohjelm, Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry, även som representant för Asuntokiinteistö- ja rakennuttajaliitto ASRA ry:tä
- överarkitekt Ritva Laine, Finlands Kommunförbund
- naturskyddssekreterare Tapani Veistola, Finlands naturskyddsförbund rf
- organisationssekreterare Ilpo Eerola, Hyreslagarnas centralförbund
- juris doktor Olavi Syrjänen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en revidering av markanvändnings- och bygglagen.

Bestämmelserna om målen för planläggningen revideras så att främjandet av förutsättningar

na för en tillräcklig bostadsproduktion framhävs som ett av målen. Bestämmelsen om behovet att utarbeta och uppdatera detaljplan ska kompletteras med bostadsproduktionens behov som en as-

pekt som ska beaktas då man bedömer den detaljplanläggning som föranleds av kommunens utveckling. Därtill borde kommunen i den årliga planlägningsöversikten, när efterfrågan på bostäder förutsätter det, bedöma huruvida det finns tillräckligt med tomter reserverade för boende.

Enligt propositionen är det inte möjligt att anföra besvär över de avgöranden av förvaltningsdomstolen som gäller godkännande av detaljplan om saken redan har avgjorts i en lagakraftvunnen generalplan med rättsverkningar. På motsvarande sätt ska ändring inte få sökas i förvaltningsdomstolens beslut i ärenden gällande bygglov och gatuplan om saken redan avgjorts i detaljplanen. Vidare ska det vara möjligt att anföra besvär till högsta förvaltningsdomstolen endast i de fall då högsta förvaltningsdomstolen beviljat besvärstillstånd i de avgöranden gällande bygglov, åtgärdstillstånd och gatuplan där det beslut besväret gäller inte ändrats i förvaltningsdomstolen. I propositionen föreslås en begränsning av kommunmedlemmars besvärsmålsrätt till de vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. Begränsningen ska gälla detaljplaneändringar som till sina verkningar är ringa.

Domstolen ska i detaljplaneärenden av särskild samhällelig betydelse på kommunens begäran lägga fram en uppskattning över handläggningstiden för besvären. Bygglovsförfarandet kunde anhängiggöras och tillståndet beviljas, trots att detaljplanen inte vunnit laga kraft. Byggandet ska dock inte få inledas innan detaljplanen vunnit laga kraft. Besvärmyndigheten kunde även i entydiga fall med kommunens samtycke göra mindre justeringar i general- eller detaljplanen. I propositionen ingår även ett förslag till revidering av förfarandet för delgivning av förvaltningsdomstolens beslut.

Vidare föreslås att man till utvecklingsområde även kunde utse ett område som ligger på flera kommuners område. Begränsningen att man till utvecklingsområden enbart kan rikta bostads- eller näringspolitiska stödåtgärder föreslås bli upphävd.

Antalet obligatoriska myndighetsförhandlingar i anslutning till planlägningsförfarandet föreslås bli minskat.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Förbättrade förutsättningar för bostadsproduktion

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Syftet med propositionen är att förbättra förutsättningarna för bostadsproduktion genom att göra planlägningsprocessen smidigare, genom att precisera kommunernas planläggningsskyldighet samt genom att begränsa möjligheterna att överklaga detaljplane- och bygglovsärenden flera gånger. Utskottet anser att en förbättring av förutsättningarna för bostadsproduktion är ett synnerligen viktigt mål när det gäller att öka ut-

budet på bostadstomter och stoppa den oroväckande snabba prisutvecklingen på tomter. Preciseringar som går i rätt riktning, även om de är tämligen självklara med tanke på en tillräcklig bostadsproduktion, är de ändringar som föreslås i 5, 7 och 51 §. Ändringarna gäller bedömning av förutsättningarna för en tillräcklig bostadsproduktion, förutsättningarna för att till planlägningsöversikten foga en bedömning av huruvida tillräckligt med tomter har reserverats för boende och ett uttryckligt omnämnande av behovet av bostadsproduktion när det gäller utarbetandet av detaljplanen. Det är skäl att undanröja alla begränsningar för bostadsbyggande, i syfte att möjliggöra boende till skäliga priser inom växande stadsregioner. Tomtutbudet innebär en begränsning för bostadsbyggandet och det är up-

penbart det allmännas, såväl statens som kommunernas, ansvar att påverka detta.

Utskottet välkomnar också förslaget till ändring av 66 § som siktar på att förenkla procedurerna och inrikta myndighetsförfarandet på verkligt viktiga planefrågor. Men utskottet understryker att säkerställandet av planläggningskompetensen kvarstår som en utmaning för kommunerna.

Propositionen måste anses vara godtagbar för att de mål som nämns ovan ska kunna främjas, men den utgör endast en del av alla åtgärder som det blir nödvändigt att vidta. Genom markanvändnings- och bygglagen är det inte möjligt att på ett avgörande sätt påverka utvecklingen av bostadspriserna, men de föreslagna ändringarna kan ändå få en gynnsam inverkan när det gäller att minska fortsatta besvär och öka tilltron till planläggningsavgörandenas varaktighet. Endast smärre ändringar föreslås i besvärssystemet, men på grund av de begränsningar som grundlagen ställer kan inga större ändringar göras i detta avseende. Propositionen befattar sig i praktiken inte över huvud taget med besvärsrätten i första instans, dvs. i förvaltningsdomstolen. Detta är motiverat med beaktande av att de förpliktelser som både grundlagen och människorättskonventionerna ställer begränsar möjligheterna att i ärenden som gäller livsmiljön anföra besvär till minst en oavhängig domstol. De ändringar som föreslås i besvärssystemet gäller sålunda besvär till högsta förvaltningsdomstolen. Ändringarna är också i övrigt relativt små och det kan inte anses sannolikt att de får någon större betydelse när det gäller behandlingstiderna för planläggningsbesvär. Förslagen är emellertid inte betydelselösa. Utskottet understryker därför att ändringarna måste ses i samband med den åtgärdshelhet som eftersträvas genom de föreslagna målsättningarna.

Det allmännas ansvar för de markpolitiska metoderna

Utskottet understryker vikten av att man utöver lagändringen utreder också andra, mera effektiva metoder att påverka prisutvecklingen på bostäder. Såsom konstateras i propositionen är hus-

hållens efterfrågan den viktigaste faktorn för bestämmandet av prisnivån på bostäder och tomtar. Utbudet på bostäder sammanhänger i sin tur med det existerande bostadsbeståndet och med bostadsbyggandet, som är beroende av tillgången på tomtar och byggresurser samt av lönsamhetsfaktorer. Ett tillräckligt tomtutbud och en smidig planläggning skapar förutsättningar för att bostäder ska kunna erbjudas till skäligt pris. Genom en effektiv markpolitik kan kommunerna trygga ett tomtutbud som är tillräckligt med tanke på en ändamålsenlig samhällsstruktur. Det är framförallt fråga om kommunernas vilja och aktivitet när det gäller att utnyttja markpolitiska metoder. Lagstiftningen erbjuder kommunerna mångsidiga och effektiva markpolitiska metoder, men kommunerna har inte utnyttjat dessa i någon större utsträckning. Genom att dämpa tomtutbudet och iaktta återhållsamhet i planläggningen har man i vissa fall också avsiktligt försökt hålla befolkningstillväxten på en nivå som motsvarar kommunens ekonomiska bärkraft.

Också staten måste vidta effektivare åtgärder för att i enlighet med regeringsprogrammet ombesörja att statlig mark till skäliga priser kan användas för bostadsproduktion. Kommunerna och staten förfogar sålunda över de effektivaste metoderna för att öka utbudet av bostadstomter och påverka prisutvecklingen.

Förvaltningsdomstolarnas resurser måste tryggas

Utskottet understryker dessutom vikten av att trygga tillräckliga resurser för förvaltningsdomstolarna. De föreslagna bestämmelserna om tillstånd att anföra fortsatta besvär understryker de regionala förvaltningsdomstolarnas betydelse för rättssäkerheten, eftersom tyngdpunkten i förvaltningsrättskipningen allt tydligare förskjuts i riktning mot första instans. Om ändringarna innebär att högsta förvaltningsdomstolen får möjlighet att inrikta sig på betydelsefulla prejudicerande beslut, kan de föreslagna bestämmelserna också utgöra ett stöd för hela besvärssystemet inom förvaltningsrättskipningen. Med tanke på beslutens kvalitet och behandlingstider-

na är det emellertid skäl att se till att förvaltningsdomstolarna har tillräckliga resurser. Förvaltningsdomstolarnas totala arbetsmängd har en avgörande betydelse för hur snabbt de kan behandla besvär som är viktiga för den samhällsliga och regionala utvecklingen. Avgörandena är viktiga både med tanke på parternas rättssäkerhet och med tanke på samhällets funktionsförmåga. Också förvaltningsdomstolarnas personalstruktur och yrkeskompetens har en avgörande betydelse när det gäller behandlingstiderna för besvär. Ett av de effektivaste sätten att för-snabba behandlingen av planlägningsbesvär är sålunda att prioritera resursfrågorna.

Justitieministeriet tillsatte 30.4.2004 en arbetsgrupp som gav sin slutrapport¹ 21.11.2006. Enligt rapporten har förvaltningsdomstolarna prioriterat besvär över detaljplaner så att de numera nästan undantagslöst kan avgöras på kortare tid än ett år. Under första hälften av 2006 var förvaltningsdomstolarnas genomsnittliga behandlingstid för detaljplanebesvär 9,5 månader. Utvecklingen går i en positiv riktning men situationen måste fortsättningsvis följas upp och ytterligare förbättras.

Viktigt med deltagande och växelverkan

Utskottet understryker vidare vikten av att kommuninvånarna ges möjlighet till deltagande i ett tidigt skede av planlägningsprocessen, för att denna ska kunna hanteras som en helhet. Av en väsentlig betydelse från deras sida som genomför projekten är dels behandlingstiden för besvär och dels den sammanlagda tid som åtgår till planläggningen. Det är skäl att vidareutveckla förfarandet och planeringen i samband med planlägningsärenden, att förbättra informationens tydlighet och den faktiska informationsgången samt att fördjupa ett genuint deltagande i processen. Kommuninvånarnas deltagande i planläggningen måste också ses som ett förebyg-

gande rättsmedel i syfte att förhindra uppkomsten av lagstridiga beslut.

Erfarenheterna av ett tidigt deltagande i planlägningsprocessen har varit mycket positiva. En förbättring av informationens rättidighet, begriplighet och tydlighet samt en fungerande växelverkan har en positiv betydelse för benägenheten att anföra besvär — det finns inget behov av att överklaga en grundligt och väl utarbetad plan. Utskottet understryker också vikten av att tillräckligt med tid reserveras för planeringen. Alltför stor brådska kan tidsmässigt sett leda till motsatt resultat.

Ändringarna är motiverade endast i sitt sammanhang

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att det föreslagna tillståndssystemet avser en ärendekategori med rätt snäv omfattning. Detta innebär att systemet eventuellt får endast en marginell betydelse för rättssäkerheten och smidigheten men att det ändå inte står i strid med grundlagens 21 §. Med hänvisning till de motiveringar som nämns ovan anser miljöutskottet att systemet med besvärstillstånd är motiverat, även om det sannolikt inte får någon större betydelse när det gäller behandlingstiderna för besvär i planlägningsärenden. Det är i detta sammanhang viktigt att genomföra helheten på ett sätt som stöder målsättningarna. Såsom konstateras ovan är det av denna anledning, för att de övergripande målen ska kunna nås, viktigt att genomföra också andra ändringar än de som avser besvärssystemet.

Utskottet föreslår att 188 och 191 § preciseras på det sätt som nämns i detta betänkandes detaljmotivering. Vid expertutfrågningarna framgick det att ändringsförslagen är så tolkbara att de tvärt emot sitt syfte t.o.m. kan leda till att behandlingen blir långsammare. Det är sålunda skäl att precisera bestämmelserna.

Detaljmotivering

188 §. Sökande av ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar. Enligt det nya 5 mom. som föreslås i lagens 188 §

¹ Justitieministeriets arbetsgruppsrapport 2006:20; Snabbare behandling av besvär i ärenden som är viktiga med tanke på samhället och utvecklandet av regionerna.

får i förvaltningsdomstolens beslut om godkännande av en detaljplan inte sökas ändring genom besvär till den del *ärendet har avgjorts* i en laga-kraftvunnen generalplan med rättsverkningar. Begränsningen gäller likväl inte stranddetaljplaner.

I propositionen framhålls det att i fråga om generalplaner och detaljplaner avgörs nivån för hur exakta de ska vara med beaktande av olika omständigheter. Till exempel får en detaljplan som utarbetats för ett område som blivit avsatt som bostadsområde i generalplanen inte överklagas på grund av att området planläggs för boende. Däremot kan överklaganden avse omständigheter som effektiviteten i bostadsbyggandet, byggnadernas exakta placering eller de närmaste parkernas placering, dvs. omständigheter som inte är slutgiltigt avgjorda i generalplanen.

Utskottet anser att paragraftextens hänvisning till att "ärendet har avgjorts" är diffus och kan leda till en extensiv tolkning av bestämmelsen. Detta är emellertid inte avsikten, eftersom det i propositionens detaljmotivering understryks att bestämmelsens tillämpningsområde inte kan vara särskilt stort, på grund av att uppgifterna varierar på de olika plannivåerna. Också grundlagsutskottet har i sitt utlåtande uppmärksammat att uttrycket är så inexakt att det kan leda till tolkningstvister och anser därför att uttrycket bör preciseras.

Miljöutskottet föreslår att ordalydelsen ändras men anser att bestämmelsen som förbjuder s.k. dubbla besvär i och för sig är motiverad. Begränsningen innehåller det viktiga budskapet att om en viss fråga har avgjorts genom en plan som redan har fått rättsverkningar, ska ärendet inte ytterligare ifrågasättas på en annan plannivå eller i samband med ett annat tillståndsärende. På detta sätt stärker bestämmelsen tilltron till avgörandenas varaktighet.

Utskottet föreslår att den föreslagna paragrafen godkänns med den ändringen att formuleringen "ärendet har avgjorts" ändras till "områdets huvudsakliga markanvändning har avgjorts". Utskottet framhåller vikten av att markanvändningsfrågor på de olika plannivåerna inte avgörs med samma exakthet som bygglov

samt att tillämpningsområdet för begränsningen tolkas snävt. En i en generalplan angiven reservering för ett bostadsområde är t.ex. inte avgörande för placeringen av gator, parker och när-service inom området. Dessa frågor avgörs först i samband med att detaljplanen utarbetas. Generalplanen är emellertid avgörande för områdets huvudsakliga användningsändamål.

Enligt markanvändnings- och bygglagens 35 § är syftet med generalplanen är att i allmänna drag styra samhällsstrukturen och markanvändningen i kommunen eller en del av den samt att samordna funktionerna. Enligt lagens 42 § ska generalplanen tjäna till ledning när detaljplanen utarbetas. De kommunala och statliga myndigheterna ska se till att åtgärderna inte försvårar genomförandet av generalplanen. Enligt lagens 50 § ska en detaljplan utarbetas för den detaljerade regleringen av områdesanvändningen och för byggande och utvecklande av områden. Om en detaljplan utarbetas för ett område som inte har någon generalplan med rättsverkningar, ska detaljplanen i tillämpliga delar utarbetas med beaktande också av de krav som ställs på generalplanens innehåll.

Utskottet konstaterar i detta sammanhang att de generalplaner som godkänts i enlighet med den gällande markanvändnings- och bygglagen i regel har fått rättsverkningar. Enligt byggnadslagen som gällde före markanvändnings- och bygglagen godkändes en hel del generalplaner i första instans. I rättsligt hänseende styrde dessa inte detaljplanläggningen och de hade sålunda inga rättsverkningar. Utskottet understryker att också generalplaner som inte har några rättsverkningar är betydelsefulla såsom av fullmäktige godkända riktlinjer för markanvändningen. Detaljplaner som upprättas för sådana områden ska uppfylla också de innehållsmässiga krav som nämns i markanvändnings- och bygglagens 39 §, inklusive kraven att miljöolägenheterna ska minskas och att det ska finnas tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation. Även om besvär över en detaljplan inte rättsligt sett kan anföras på den grunden att detaljplanen strider mot generalplanen, kan en detaljplan ifrågasättas på grund av att den inte uppfyller de

innehållskrav som nämns i lagens 39 §. Sådana generalplaner utan rättsverkningar har enligt den föreslagna bestämmelsen ingen begränsande effekt när det gäller besvärsgrunderna.

Inskränkningen i besvärsgrunderna avser enligt propositionen också gällande generalplaner med rättsverkningar. Utskottet anser detta vara motiverat eftersom bestämmelsen i praktiken förlorar sin betydelse om den gäller endast generalplaner som godkänns efter att lagen trätt i kraft. Att tillämpningen av bestämmelsen utsträcks också till gällande generalplaner äventyrar inte rättssäkerheten, eftersom innehållet i en detaljplan i alla avseenden och på alla grunder kan överklagas till förvaltningsdomstolen och inskränkningen gäller endast rätten att anföra fortsatta besvär.

När det gäller förhållandet mellan en generalplan och en detaljplan är tolkningen av huruvida "ärendet har avgjorts" redan i generalplanen svårare än frågan om förhållandet mellan detaljplanen och ett bygglov, även om noggrannhetsnivån är ungefär densamma. Utskottet anser att det av denna anledning inte finns något behov att på motsvarande sätt precisera lagförslagets 190 § 4 mom. om förhållandet mellan detaljplaner och bygglov. Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. får i förvaltningsdomstolens beslut som gäller bygglov eller gatuplan inte sökas ändring genom besvär till den del ärendet har avgjorts i en lagakraftvunnen detaljplan.

Enligt lagförslagets 190 § 3 mom. får i ärenden som gäller bygglov, åtgärdstillstånd eller gatuplaner sökas ändring genom besvär i förvaltningsdomstolens beslut genom vilka de myndighetsbeslut som besvären gäller inte har blivit ändrade, endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att systemet med besvärstillstånd inte strider mot grundlagen men att det har en rätt snäv räckvidd vad ärendekategorin beträffar, och att dess effekter på rättssäkerheten och snabbheten med vilken ärendena behandlas sålunda kan bli små. Utskottet konstaterar att systemet med besvärstillstånd gäller cirka hundra ärenden årligen. Eftersom också besvärstillståndsärenden måste beredas, föredras och

avgöras vid sammanträde kommer arbetsmängden inte att minska märkbart, även om ärendena kan behandlas i en lättare sammansättning. Utskottet anser ändå att systemet med besvärstillstånd är en godtagbar del av helheten och hänvisar här till de synpunkter som det anför i allmänna motiveringen.

191 §. Besvär rätt i fråga om beslut som gäller godkännande av planer och byggnadsordningar. I lagförslagets 191 § 3 mom. föreskrivs med avvikelse från kommunallagens 92 § att i fråga om sådana ändringar i andra detaljplaner än stranddetaljplaner som är ringa till sina verkningar har de besvär rätt vilkas rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av ett beslut. Detta innebär att en kommunmedlem förlorar sin besvär rätt enligt kommunallagens 92 §, men av större betydelse är den omständigheten att parternas besvär rätt inte berörs av bestämmelsen.

I samband med att utskottet hört sakkunniga har det framgått att begreppet "detaljplaner som är ringa till sina verkningar" är så tolkbart att målsättningen att förkorta behandlingstiderna för besvär inte främjas genom att det tas in i lagen — snarare tvärtom. Också grundlagsutskottet framhåller i sitt utlåtande att det är skäl att precisera uttrycket "som är ringa till sina verkningar".

Utskottet föreslår att uttrycket "planeändringar som är ringa till sina verkningar" preciseras så att i paragrafen beskrivs framförallt sådana ändringar som inte kan anses vara obetydliga. Utskottet anser att bestämmelsen i och för sig är nödvändig, eftersom kommunerna gör relativt många småskaliga planeändringar. Dessa berör närmast personer som bor, äger mark eller idkar näring i samma kvarter, eller motsvarande personer i det närmaste grannskapet. När det gäller planeändringar av detta slag är det med tanke på rättssäkerheten inte nödvändigt att hålla kvar den på medlemskap i en kommun baserade omfattande besvär rätten, utan denna rätt kan på samma sätt som i bygglovsärenden förbehållas dem som berörs av en förmån, rättighet eller skyldighet. I normalfall kan planebesvär kategoriseras som s.k. kommunalbesvär, vilket innebär

att besvärsmått utöver vissa i lag nämnda myndigheter och sammanslutningar tillkommer alla i kommunen bosatta kommunmedlemmar, personer som äger mark i kommunen samt föreningar som är registrerade i kommunen. Utskottet konstaterar att övriga myndigheter samt regionala och lokala sammanslutningar får behålla sin besvärsmått inom sina respektive verksamhetsområden och distrikt.

Utskottet föreslår en sådan avgränsning att en planeändring inte ska anses vara ringa till sina verkningar om den innebär att ett byggnadskvarters eller ett annat områdes huvudsakliga användningsändamål ändras, att parker eller andra för rekreation avsatta områden minskas, att byggrätten eller den högsta tillåtna byggnadshöjden ökas på ett sätt som påverkar den omgivande miljön, att värden i den byggda miljön eller naturmiljön försämras eller planen ändras på något annat jämförbart sätt.

Preciseringen är nödvändig för att förtydliga bestämmelsen så att oklarheter vad gäller dess tolkning inte i strid med bestämmelsens syfte leder till längre behandlingstider. Syftet med ändringen är att förtydliga begreppet "ringa till sina verkningar" genom att avgränsa det till smärre lokala verkningar som inte har någon regional eller materiell betydelse. Som exempel kan nämnas ombyggnad av vindutrymmen till bostäder, smärre ändringar av antal våningar eller våningsytor, smärre justeringar av gränserna för gatuområden, delning eller sammanslagning av tomter, smärre ändringar av byggarealer samt smärre ändringar av detaljplanebestämmelser. Ändringar som är ringa till sina verkningar är dessutom sådana ändringar av en tomts eller ett kvarters användningsändamål som inte ändrar det huvudsakliga användningsändamålet. Som exempel kan nämnas tillstånd att i mindre utsträckning tillåta affärs-, arbets- eller servicelokaler på en bostadstomt, så att tomten också efter ändringen huvudsakligen används för bostadsändamål.

I kommunerna görs rätt många detaljplaneändringar av detta slag. Med tanke på öppenheten, varaktigheten och rättssäkerheten är det mera rationellt att göra sådana smärre ändringar

genom detaljplanen än genom ett undantagsförfarande. Eftersom rätten att anföra besvär över detaljplaneändringar av detta slag anpassas till ärendets betydelse, är bestämmelsen ägnad att öka användningen av detaljplanen i stället för undantagsförfarandet.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår miljöutskottet

att lagförslaget godkänns i enlighet med regeringens proposition, men med följande ändringar i 188 och 191 §:

Utskottets ändringsförslag

188 §

Sökande av ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar

(2 mom. som i RP)

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller godkännande av en detaljplan får ändring inte sökas genom besvär till den del *områdets huvudsakliga markanvändning* har avgjorts i en lagkraftvunnen generalplan med rättsverkningar. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte stranddetaljplaner.

191 §

Besvärsmått i fråga om beslut som gäller godkännande av planer och byggnadsordningar

I fråga om sådana ändringar i andra detaljplaner än stranddetaljplaner som är ringa till sina verkningar har, med avvikelse från bestämmelserna om besvärsmått i 92 § i kommunallagen, de besvärsmått vilkas rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av ett beslut. I övrigt gäller i fråga om besvärsmått vid denna typ av detaljplaneändringar vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. *En de-*

MiUB 8/2006 rd — RP 81/2006 rd

taljplaneändring skall inte anses vara ringa till sina verkningar om den innebär att ett byggnadskvarters eller ett annat områdes huvudsakliga användningsändamål ändras, att parker eller andra för rekreation anvisade områden minskas, att byggrätten eller den tillåtna bygg-

nadshöjden ökas på ett sätt som får mera omfattande konsekvenser för den omgivande miljön, att värden i den byggda miljön eller naturmiljön försämras eller att planen ändras på något annat jämförbart sätt.

Helsingfors den 30 november 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pentti Tiusanen /vänst
vordf. Oras Tynkkynen /gröna
medl. Tuomo Hänninen /cent
Antti Kaikkonen /cent
Kari Kärkkäinen /kd
Jouko Laxell /saml
Mikaela Nylander /sv

Heikki A. Ollila /saml
Eero Reijonen /cent
Säde Tahvanainen /sd
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vänst
Ahti Vielma /saml
ers. Esko Ahonen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.